

Spørgsmål og svar om lukningen af Qullissat

MARTS 2012

Hej på vores skole har vi projekt uge med overemnet forandring. Jeg har valgt at skrive om tvangsflytninger i Grønland. Jeg har selv boet 3 år i Grønland i Uummannaq. Skriv svarene som grønlænderne har beskrevet det, da jeg allerede har snakket med en dansker. På forhånd mange tak!

Hilsen Hjalte Eriksen.

- **Blev folk forberedt på at de skulle flytte?**

Officielt hed det, at de blev forberedt på, at de skulle flytte. Der blev arrangeret folkeoplysningsmøder i Qullissat, hvor de blev orienteret om de byer, som de skulle flytte til. Om de huse/etagebyggerier, som de skulle flytte ind i. Der blev gjort forsøg på at lave nogle pjecer om tilflytterbyerne, men det lykkedes sjældent. Jeg har talt med flere, og jeg har læst om flere, som ikke blev forberedt på, at de skulle flytte. Der er eksempler på, at nogle fik besked på at flytte med mindre end 24 timers varsel. Fordi kystskibet kom forbi og havde plads. Og så var det af sted.

- **Hvor blev de flyttet hen?**

Mange flyttede til Ilulissat. Åbentvandsbyerne var dem, som myndighederne anbefalede, da der var brug for arbejdskraft i fiskeindustrien. Af statistikken over tilflytterbyer kan man se, at de største tilflytterbyer for folk fra Qullissat var byerne (foruden Ilulissat) Nuuk, Paamiut, Narsaq, Maniitsoq og Sisimiut.

- **Hvor mange gik det ud over?**

Da myndighederne besluttede at lukke Qullissat i 1968, var der omkring 1300 mennesker i byen, grønlændere og udsendte danskere. Halvdelen af befolkningen var under 18 år. Den sidste sommer i Qullissat, dvs. 1972, var der omkring 500 mennesker tilbage.

- **Hvordan foregik flytningen?**

Fra 1968 til 1971 fandt flytningen sted med de ordinære kystskibe, der kom forbi. Den sidste sommer blev de sendt af sted i særtransporter. Flytningen foregik på den måde, at folk mødte op på stranden, blev sat i kulpramme, der af en slæbebåd blev bugseret ud til det ventende kystskib. Bagage, bohaver, møbler og andet blev pakket i containere, som blev sendt af sted til den by, hvor de skulle bo. For mange var det et problem, at de ikke kunne få deres hunde med. Dem måtte de overlade til andre eller skyde på stedet.

- **Hvorfor lukkede man Qullissat?**

Man lukkede Qullissat, fordi kulminen gav et stort underskud. Kullene kunne ikke konkurrere med olien. Byen var helt og aldeles baseret på kulminen. Da den lukkede, havde byen ikke andre indtægter at leve af. Byen blev regnet som en vigtig by for industrialiseringen i Grønland og var på et tidspunkt Grønlands 6. største by.

- **Har det haft konsekvenser for dem det er gået ud over?**

Jeg har talt med mange, der rejste fra Qullissat. Dem, som frivilligt rejste, klarede sig bedst. Dem, som ikke ønskede at flytte, men som blev tvunget til det, har ofte klaret sig dårligt i de byer, som de kom til. Hertil kom, at de ofte blev mobbet i de byer, som de flyttede til. De oplevede, at de tjente færre penge, og huslejen var dyrere. Mange fik problemer med alkohol og andet misbrug.

- **Har der været nogen økonomiske problemer i sammenhæng med flytningen?**

Der var problemer med, at de fik en dårlig erstatning for de huse, som de forlod. Desuden betød flytningen, at mange gik ned i løn, samtidig med at de måtte betale mere i husleje. Samt at de var arbejdsløse i vinterperioden.

- **Har det haft en betydning i det politiske lys?**

Qullissat blev politisk et symbol på, at de danske myndigheder handlede hen over hovedet på grønlænderne. Siden kom det til at påvirke det politiske liv i Grønland i form af øget selvstændiggørelse. Kuupik Kleist, den tidligere landsstyreformand, er vokset op i Qullissat. Den nedlagte by spiller en stor rolle for mange den dag i dag.

*Jeg håber, at svarene kan være til nytte. Ellers spørg igen. Held og lykke med opgaven.
Vh Søren Peder Sørensen*